

2. Типчук В. Художньо-образна характеристика різьблених ікон гуцульського майстра Василя Турчиняка. *Вісник Львівської академії мистецтв*. 2001. № 12. С. 144–158.
3. Станкевич М. Українське художнє дерево XVI–XX ст. Львів, 2002. 479 с.
4. Клапчук М. Писані столи Делятинщини. Культура та побут населення Українських Карпат. Ужгород, 1972. С. 53–55.
5. Kronika ilustrowana Wieku Nowego (Dodatek). 1936. 9 lutego.
6. Типчук В. Майстер-будівничий з Делятинщини Василь Турчиняк. *Українська академія мистецтв*. Київ, 2000. № 7. С. 181–188.

АКМЕОЛОГІЧНІ КОНСТАНТИ ДІЯЛЬНОСТІ МАРІЇ ІГНАТЮК – МИСТКИНІ ТА ПЕДАГОГА

Федорків Оксана Петрівна,

кандидатка мистецтвознавства, старша викладачка
кафедри сценічного мистецтва та хореографії

Педагогічна та творча діяльності часто поєднуються як грані таланту однієї особистості, передбачаючи невідомий розвиток у напрямку до досконалості і професіоналізму. Дослідженням професійного становлення педагога, досягнення ним вершин у фаховій діяльності, шляхи і способи вдосконалення як професіонала займається педагогічна акмеологія. У контексті її положень через призму основних етапів професіоналізації було проаналізовано сходження до вершин «акме» професійної діяльності доцента кафедри сценічного мистецтва та хореографії ПНУ Марії Ігнатюк. Розглядаючи творчість і діяльність особистості, прийнято брати до уваги її становлення від раннього дитинства, коли закладаються основи характеру, проявляються таланти, формуються основні принципи відношення до життя і світоглядні орієнтири. Марія Миколаївна Ігнатюк (уродженка села Середній Березів Косівського району Івано-Франківської області) рано виявила своє творче обдарування і вже ученицею школи почала виступати як читець, учасниця концертів і творчих конкурсів. Первинна професіоналізація розпочинається в Ківерцівському культурно-освітньому училищі (нині – Волинський коледж культури і мистецтв ім. І. Ф. Стравінського) і Харківському державному інституті культури (тепер Харківська державна академія культури), де вона здобуває режисерський фах в творчій майстерні заслуженого артиста України Марка Терещенка (очолював так зване «ліве крило» у Молодому Театрі Леся Курбаса), сценічну мову опановує в класі Майї Матвіївни Мушкіної, учениці Романа Черкашина, послідовника Леся Курбаса. Серед основних принципів, які вони сповідували у власній діяльності і передавали своїм студентам, були відданість мистецтву, органічна єдність гострої думки і яскравої образності, актуальність змісту і досконалість художньої форми. Марія Ігнатюк, як педагог, розпочинає із викладання дисциплін фахової підготовки в Хустському культурно-освітньому технікумі. Відбувається входження в професію. Восьмирічний період роботи артисткою літера-

турно-музичного лекторію Івано-Франківської обласної філармонії є за всіма ознаками творчим. Враховуючи важливість зовнішнього процесу професіоналізації у досягненні «акме» вершини діяльності, зазначимо на його практичній складовій, що пов'язана з набуттям нових професійних знань через професійні стажування. Марія Ігнатюк тричі проходила професійні стажування в навчальних закладах Києва, Ленінграду (тепер Санкт-Петербург) та Москви. Визначаючи комунікативний аспект професіоналізації (обмін продуктами професійної діяльності і соціально-культурна взаємодія між різними професійними сферами) одним із сутнісних механізмів становлення фахівця, зауважимо на тісних творчих зв'язках між Марією Ігнатюк та когортою українських письменників Прикарпаття – Степаном Пушиком, Петром Угляренком, Юрієм Керекешем, Степаном Бабієм та їхніх численних спільних виступах містами України.

Педагогічна діяльність Марії Ігнатюк у Рівненському державному інституті культури (з 1998 р. Інститут мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету) за всіма ознаками відповідає рівню фахової майстерності і самоактуалізації в професії, адже Марія Миколаївна – провідний фахівець в напрямі сценічної мови, з 1992 року обіймає посаду доцента, а з 1993 року стає завідувачкою кафедри театральної режисури РДІК. Її сценічна діяльність, як читця естрадних колективів, відбувається в співпраці із Рівненською державною філармонією і Рівненським муздрамтеатром в якості помічника-консультанта зі сценічної мови. Здобуває досвід головування в журі різноманітних творчих конкурсів, неодноразово запрошувалася головою державної експертної комісії фахових навчальних закладів. Отже, акмеологічне становлення Марії Ігнатюк, як фахівця, позначене єдністю педагогічного і творчого компонентів, а основними чинниками, які вплинули на професіоналізацію, можна визначити наступні: здібність до педагогічної діяльності; професійна компетентність; педагогічна мотивація; гуманістична спрямованість; особистісні якості та сприятливі зовнішні чинники.

Започаткування 2002 року напряму підготовки фахівців вищої освіти в галузі театального мистецтва та відкриття відповідної кафедри в нещодавно створеному Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника сприяло формуванню високого запиту на фахівців для якісного забезпечення роботи кафедри театального мистецтва. Для викладання дисципліни «Сценічна мова» запрошуються найкращі викладачі, серед них Марія Ігнатюк. Пріоритетні аспекти її педагогічної діяльності – це театально-сценічна мовна практика, поєднана з різними методичними прийомами. Примітним є використання інноваційних засобів навчання з демонстрацією авторських програм, представлених у формі відеофільмів «Поезія педагогіки», «Школа майстерності», «Свою Україну любіть» (за творами Кобзаря) та «Батурин» (за однойменною поемою О. Бабій). Студенти Марії Ігнатюк є лауреатами всеукраїнських конкурсів, фестивалів. Педагогічна, творча діяльність тісно поєднуються з науково-методичною. Так, упродовж короткого часу з-під її пера вийшло кілька знакових видань навчально-методичного і культурно-пізнавального змістового наповнення. Це «Монолог у мистецтві драматичної вистави». Рівне : Волинські обереги, 2001, «На кону вічності». Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2005, «Свічадо зореслова». Тернопіль : Богдан, 2011, «Не забудьте пом'я-

нути...» Шевченкове слово у мистецтві читця». Івано-Франківськ : ЛІК, 2013, «Безсмертя Беркута». Сторінки життя і творчості корифея Коломийського театру Василя Симчича. Івано-Франківськ : ЛІК-ІФ, 2015. На обласному радіо ОДТРК «Карпати» виходить авторська програма Марії Ігнатюк – «У Соборі слова». Це справжній літературний театр, що гуртує поціновувачів українського і світового красного письменства в щотижневих радіоефірах.

Отже, аналіз діяльності Марії Ігнатюк на кафедрі театрального мистецтва ПНУ за всіма ознаками відповідає критеріям найвищого рівня професіоналізму фахівця – рівню творчості, а також свідчить про досягнення «акме» (вершини) діяльності.

Однією з основних ознак талановитої людини є її універсальність, багатогранність обдарування, здатність до успішної самореалізації в професії, поєднання різнопланових завдань та успішна діяльність в багатьох напрямках, що забезпечує успішне проходження всіх етапів становлення професіоналізму фахівця та досягнення ним вершини діяльності.

1. Вітвицька С. С. Акмеологічний підхід до педагогічної підготовки магістрів освіти. *Інтелектуальна та творча обдарованість : спільне та відмінне* : матеріали круглого столу 23 січня 2012 р. м. Київ. Київ : ТОВ «Інформаційні системи», 2012. С. 114–119.

2. Гладкова В. М., Пожарський С. Д. Основи акмеології: підручник. Львів : Новий Світ, 2007. 320 с.

3. Люріна Т. І. Шляхи культивування професійного акме у контексті сучасних вимог до розвитку особистості. *Акмеологія-наука XXI століття* : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф., 17–18 лют. 2011 р. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Укр. акад. акмеологічних наук. Київ, 2011. С. 117–119.

4. Черкашин Р. О., Фоміна Ю. Г. Ми – березільці: театральні спогади-роздуми / упоряд. В. Собіянський; передм. Н. Єрмакова. Київ : Акта, 2008. 345 с.